

**Силабус курсу «Спеціальний клас»
Фахова спеціалізація - Оперно-симфонічне диригування**

Назва українською мовою	Спеціальний клас	
Назва англійською мовою	Special class	
Код	02 «Культура і мистецтво»	
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»	
Фахова кваліфікація	Оперно-симфонічне диригування	
Освітня програма	Освітньо-професійна	
Рівень освіти	Перший (бакалаврський)	
Рік навчання	4 роки (1-8 семестри)	
Форма навчання	Денна	
Кількість годин / кредитів ЕСТ	1410/47	
Розподіл годин за видами занять	Індивідуальні заняття	Самостійні заняття
	320 годин - денна форма	1090 годин – денна форма
Контрольні заходи	Заліки: 1 семестр Екзамени: 2 - 7 семестри Атестація: 8 семестр	
Статус дисципліни	Обов'язкова, практично-професійна	
Мова викладання	Українська	

Кадрове забезпечення

Кафедра, що забезпечує викладання	Кафедра оркестрових струнних інструментів та оперно-симфонічного диригування
Викладач	Лясота В.М., Чернецький І.І., Молдованов В.В.
Е-mail та інші контакти	Лясота В.М. +380963069863, (Lyasota47@ukr.net) Чернецький І.І. +380504921070, i_chernetski@ukr.net Молдаванов В.В.+380631875299(vmoldavanov@gmail.com)

Цілі та предметні результати навчання

Цілі дисципліни	Головною метою курсу є фахова підготовка оперно-симфонічних диригентів, формування та розвиток основних диригентських здібностей, вивчення питань методики та практичної роботи з симфонічним оркестром. Магістральні завдання курсу: - формування та розвиток основних диригентських здібностей, без яких неможлива діяльність диригента як виконавця, організатора та керівника;
------------------------	--

	<p>- володіння навичками інтерпретації творів різноманітних стилів і жанрів, оскільки мистецтво диригування вимагає від представника цієї професії вміння дешифрувати авторський текст, надавати своє тлумачення художнього змісту твору, проявляючи творчу індивідуальність, смак, темперамент, волю, передаючи глядачам створений спільними зусиллями художньо-інтонаційний образ музичного твору.</p>
<p>Компетентності</p>	<p>Загальні (за освітньою програмою):</p> <p>ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 12. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК 13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 16. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Спеціальні (за освітньою програмою):</p> <p>СК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.</p> <p>СК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.</p> <p>СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.</p> <p>СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного</p>

	<p>мистецтва.</p> <p>СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.</p> <p>СК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.</p> <p>СК 8. Здатність здійснювати диригентську діяльність.</p> <p>СК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.</p> <p>СК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.</p> <p>СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.</p> <p>СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.</p> <p>СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p> <p>СК 14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.</p> <p>СК 15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську/ лекторську/ аранжувальну / звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.</p> <p>СК 16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.</p> <p>СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.</p> <p>СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.</p> <p>(поглиблені для курсу):</p> <ul style="list-style-type: none"> – професійно володіти навичками виконання та інтерпретації інструментальних творів різних стилів, жанрів та напрямків; – володіти методикою роботи над твором; – знати психологію виконавської та педагогічної діяльності; – володіти засобами комунікативного та виконавського керівництва оркестровим колективом.
<p>Результати навчання</p>	<p>РН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.</p> <p>РН 2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого / хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів.</p> <p>РН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.</p> <p>РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p> <p>РН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.</p>

	<p>РН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової / творчої проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи / підготовки програми публічного концертного виступу відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.</p> <p>РН 7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми / концертної програми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах / формах публічної презентації.</p> <p>РН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>РН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.</p> <p>РН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.</p> <p>РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>РН 13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.</p> <p>РН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.</p> <p>РН 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>РН 16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.</p> <p>РН 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.</p> <p>(поглиблені для курсу):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Демонструвати знання всіх інструментів симфонічного оркестру, прийоми гри. – Демонструвати техніку диригування, роботу над партитурою, роботу з оркестром, проведення концертного виступу. – Використовувати знання психології диригування, історію музичної естетики і філософії, педагогіки.
<p>Вимоги до підготовки слухачів (міждисциплінарні зв'язки, що сприяють вивченню дисципліни)</p>	<p>Дисципліна «Спеціальний клас» передбачає обов'язковий комплексний підхід, що полягає в знанні практично-теоретичної бази та розвитку професійно-творчої підготовки.</p> <p>Для опанування курсу використовуються знання та навички, які набуваються паралельно з таких дисциплін, як «Інструментовка», «Читання симфонічних партитур», «Оперний репертуар», «Балетний репертуар», на заняттях музично-теоретичного циклу, що забезпечує можливість якісного перспективного навчання здобувачів заради досягнення високої професійно-творчої виконавської майстерності.</p> <p>Практична підготовка здобувача до викладацької діяльності підсилюється курсом «Педагогічна практика».</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Програма курсу «Спеціальний клас» включає у себе музичні твори, що охоплюють різні епохи, жанри, стилі.</p>

	<p>Вимоги щодо контрольних-оцінювальних заходів є наступними: Тематичний обсяг підготовки:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Основи оркестрової техніки диригування – Фермати, їх різновиди, жести зняття. – Методи домашніх занять. – Поняття про три види диригентської техніки. – План роботи над партитурою. – Підготовка до репетиційної роботи. – Строї інструментів симфонічного та духового оркестрів. – Метричні схеми. Про диригування напам'ять. – Організація чотирьох фаз диригентського жесту. – Темп, динаміка, паузи. – Основні диригентські здібності. – Затакти, синкопи, диригентська паличка. <p>Заліки (1 семестр):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Частина симфонії (клас, два роялі) <p>Екзамени</p> <p>2 семестр - Оркестрові фрагменти опер 3 семестр – Симфонія . 4 семестр - Фрагменти опер (оркестр+солісти) 5 семестр – Увертюри до опер 6, 7 семестр – Фрагменти кантат (симфонічний оркестр+солісти+хор)</p> <p>Атестація Симфонія /частина симфонії. Увертюра/симфонічна поема.</p>
<p>Дидактичні методи</p>	<p>Основною формою роботи в курсі «Спеціальний клас» є індивідуальні заняття. Основними методами роботи є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретико-інформаційні (усний виклад - бесіда, розповідь, пояснення, дискусія, консультування, демонстрація.) 2. Практико-операційні (технічні вправи, диригування) 3. Пошуково-творчі (творчий експеримент, творчий діалог, диригування) 4. Метод самостійної роботи (робота з нотним текстом, бібліографічною літературою, записами; порівняння, аналіз) 5. Контрольно-оцінювальні. <p>У разі роботи в дистанційному режимі може використовуватись віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom; комунікаційна платформа Zoom, Meet та ін.. Поточна комунікація з викладачем здійснюється через месенджери чи електронну пошту (за вибором академічної групи).</p>
<p>Література</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Барсова І. О. Книга про оркестр . К. : Музич. Україна, 1988. 157 с. 2. Димченко С. С. Диригування: методика викладання. Ч. І. Рівне : РДК, 1997. 152 с. 3. Димченко С. С. Диригування: методика викладання. Ч. II. Рівне : РДК, 1997. 141 с. 4. Канерштейн М. Питання диригування / Муз. Україна, 1972. 255 с.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Канерштейн М. Питання диригентської майстерності. К. : Муз. Україна, 1980.184 с. 6. Кириленко Я. О. Теоретичні та практичні засади диригентської підготовки : навч. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 108 с. 7. Колесса М. Ф. Основи техніки диригування. К. : Держ. вид-во образотв. мистец. і л-ри УРСР, 1960.98 с. 8. Лясота В. Історія диригентського мистецтва. Навчальний посібник, Одеса, 2014 р. 9. Макаренко Г. Виховання оперно-симфонічного диригента: досвід останніх десятиліть // Вісник Львівської академії мистецтв. Вип. 13. Львів, 2002. С. 50–62. 10. Мурза С.А. Диригентський жест як інструментально-виконавський феномен: компаративно-технологічний підхід: дис... канд. мист. : 17.00.03 / ОНМА імені А.В. Нежданової. Київ, 2021. 11. Поляков О. Семіотичні особливості складових частин знакової системи диригування. К.: Музична Україна, 1980. 12. Поляков О. Мова диригування. К. 1987. 13. Плужніков В. М. Професія диригента та шляхи її формування в західноєвропейській театральній практиці XIX століття. Виконавське музикознавство. Енциклопедичний довідник. Луцьк, 2010. С. 255–256. 14. Розумний І. Практичний посібник диригування. К.,1959 15. Турчак С. Деякі аспекти диригента в оперному театрі. К.: Музична Україна, 1980
<p>Рекомендований репертуар</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Б.Барток Концерт для оркестру. Музика для струнних, ударних і челести. Дивертисмент для струнного оркестру. 2. І.С.Бах Бранденбурзькі концерти. Увертюри-сюїти. Симфонія. Інструментальні концерти (для скрипки, для клавесину,потрійний концерт) 3. В.Белліні Сцени та арії з оп. «Норма», Симфонії, Концерт для гобоя 4. Г.Берліоз Частини з «Фантастичної симфонії. Увертюра «Римський карнавал. Ракоці- марш. 5. Л.Бетховен Симфонії 1 – 9, частини. Увертюри «Егмонт», «Коріолан», «Леонора» №3. Німецькі танці, частини з сонат для ф-но, нструментальні концерт 6. Ж.Бізе Увертюра, сцени, арії, дуети з оп «Кармен», дві сюїти з «Арлезіанки», симфонії 7. Д.Бортнянський Концертна симфонія В-dur 8. Й.Брамс Симфонії 1–4, Дві серенади для великого симфонічного оркестру,Угорські танці. Увертюри «Академічна», «Трагічна», Вальси (1,2,4,5,6,8,9,11) в перекладі для оркестру. 9. Б. Бріттен «Проста симфонія», Симфонієтта для камерного оркестру 10. А.Брукнер Симфонії 1 – 9, частини. 11. Р.Вагнер Увертюри та оркестрові фрагменти з опер «Лоенгрін», «Тангейзер», «Трістан та Ізольда», «Нюрнберзькі

мейстерзінгери».

12. К.М.Вебер Увертюри до опер «Оберон», «Вільний мисливець», «Евріанта», «Запрошення до танцю», інструментальні концерти (для ф-но, кларнета, фагота та ін.).
13. Д.Верді Вступ до опери «Травіата», увертюри до опер «Сицилійська вечерня», «Сила долі», «Набуко», «Ернані», сцени та арії з опер «Ріголетто», «Дон Карос», «Отелло».
14. М.Вериківський Симфонічні варіації, «Веснянки», «Закарпатська рапсодія», арії з опери «Наймичка».
15. А.Вівальді «Пори року», Симфонії, інструментальні концерти.
16. Й.Гайдн Симфонії № 45 (fismoll), № 73 (Ddur), № 82 (Gdur), № 83 (gmoll), № 92 (Gdur), № 94, № 94 (з ударами літавр), № 100 (Gdur) – «Військова», № 101 (Adur) – «Годинник», № 103 (з тремоло літавр), частини з сонат для ф-но. Інструментальні концерти.
17. Д.Гершвін Фрагменти з опери «Поргі та Бесс», «Рапсодія в блакитних тонах», Симфонічна поема «Американець у Парижі»
18. Р.Глієр Симфонії № 1 – 3, частини. Увертюра на слов'янські народні теми.
19. Е.Гріг Частини з 1-ї та 2-ї сюїт «Пер Гюнт», Симфонічні танці на норвезькі теми, Сюїта «3 часів Хольберга»
20. Х.Глюк Симфонії, Увертюри до опер.
21. С.Гулак-Артемівський Вступ та сцени з опери «Запорожець за Дунаєм»
22. Ш.Гуно Сцени і танці з опер «Фауст», «Ромео і Джульєтта», «Скерцо», частини з симфоній Ddur та Esdur.
23. К.Данькевич Фрагменти з опери «Богдан Хмельницький» і балету «Лілея».
24. А.Дворжак «Слов'янські танці», Симфонії 1 – 5, частини, «Празькі вальси».
25. К.Дебюссі Ноктюрни «Хмари», «Святкування», «Сирени»
26. Г.Доніцетті Фрагменти з опер «Лючія де Ламермур», «Любовний напій»
27. Л.Дичко Симфонічна поема «Ранок стрілецької страти», «Енгармонійна», вокальні цикли.
28. П.Дюка Симфонічне скерцо «Учень чародія».
29. А.Кос-Анатольський Романси, пісні, хори.
30. В.Косенко Героїчна увертюра, Прелюди, 11 гавотів
31. Ф.Легар Сцени з оперет «Царевич», «Весела вдова», «Країна посмішок».
32. Р.Леонкавалло Сцени з опери «Паяци»
33. М.Леонтович Хорові поеми «Льодолом», «Літні тони», обробки народних пісень
34. Ф.Ліст Симфонічні поеми «Прелюди», «Мазепа», «Угорщина», «Гамлет», «Угорські рапсодії», 2 епізоди з «Фауста»
35. М.Лисенко Увертюри до опер «Наталка Полтавка», «Тарас Бульба», сцени та арії, кантата «Радуйся, ниво неполітая», Друга рапсодія Думка-Шумка, обробки народних

пісень.

36. С.Людкевич Кантата «Кавказ», фрагменти з опери «Довбуш», «Симфонієтта», «Галицька рапсодія»
37. В.Лютославський Симфонія, частини, 10 польських танців для камерного оркестру.
38. Б.Лятошинський Симфонії 1- 5, частини, Симфонічна поема «Гражина», «На берегах Вісли», Сюїти з музики до к/ф «Тарас Шевченко», музика до трагедії «Ромео і Джульєтта», «Слов'янська увертюра», хори
39. Г.Майборода «Гуцульська рапсодія», симфонічна поема «Лілея», Симфонії 1 – 3, частини, романси, пісні, хори.
40. Г.Малер Симфонії 1 – 9. Частини, «Пісня про землю».
41. П.Масканьї Сцени з опери «Сільська честь»
42. Ф.Мендельсон Симфонії: smoll, dmoll, Adur, Увертюри «Сон в літню ніч», «Гебриди», «РюїБлаз», «Рондо капрічіозо» для скрипки з оркестром.
43. С.Манюшко Увертюра до опери «Галька».
44. В.А.Моцарт Симфонії 35,36,38,39,40,41, Увертюри до опер: «Милосердя Тита», «Весілля Фігаро», «Всі вони такі», «Дон Жуан», «Викрадення з Сералю», «Директор театру», «Чарівна флейта», «Маленька нічна серенада», «Дивертисменти для оркестру Ddur, B dur, Fdur», інструментальні концерти, частини з сонат для ф-но, «Реквієм».
45. О.Ніколаї Увертюра до опери «Віндзорські кумушки»
46. П.Ніщинський «Вечорниці» вступ та хор «Закувала та сива зозуля»
47. А.Онегер Симфонія «Пасіфік 231», частини
48. К.Орф Сценічна кантата «КармінаБурана», частини
49. Д.Пучіні Оркестрові фрагменти, арії, дуети з опер «Богема», «Мадам Батерфляй».
50. М.Равель Дві оркестрові сюїти «Дафніс і Хлоя», Симфонічна поема «Вальс», «Болеро», «Іспанська рапсодія».
51. Л.Ревуцький Кантата «Хустина», 2-га симфонія, частини. Фортепіанні п'єси, хори, обробки народних пісень.
52. О. Респігі «Ноктюрн», «Пінії Рима», «Фонтани» симфонічні поеми.
53. Д.Россіні Увертюри до опер: «Севільський цирульник», «Сорока-зłodійка», «Семіраміда», «Вільгельм Тель», «СіньорБрускіно чи Випадковий син», «Шовкові сходи», симфонія Ddur, серенада, інструментальні концерти.
54. К.Сен-Санс Арії та сцени з опери «Самсон і Даліла», «Карнавал тварин» для інструментального ансамблю, сюїта для оркестру.
55. Я.Сібеліус Симфонії 1 – 7, частини; Симфонічна легенда «Фінляндія», Сумний вальс, Сюїта «ПеліасітаМелізанда»
56. Б.Сметана Увертюра до опери «Продана наречена», Триумфальна наречена, 6 симфонічних поем «Моя Батьківщина», Польки.
57. П.Сокальський Увертюра до опери «Облога Дубно»,

	<p>Слов'янський марш для ф-но.</p> <p>58. К. Стеценко Хор «Сон», обробки народних пісень: «Чуєш, брате мій», «Плавай, плавай, лебедонько», «Вечірня пісня», кантата «Шевченкова»</p> <p>59. І.Стравінський Частини з сюїт: «Петрушка», «Жар-птиця», «Весна священна»; Симфонії 1 – 3, частини.</p> <p>60. Є.Станкович Симфонієтта; Симфонія № 3, Фрагменти з фольк-опери «Цвіт папороті».</p> <p>61. С.Франк Симфонія d moll, частини.</p> <p>62. Ф.Шопен Вальси, мазурки, полонези для ф-но.</p> <p>63. А.Штогаренко Сюїта «Пам'яті Лесі Українки», симфонія-кантата Україно моя», Сюїта для ф-но «Образи».</p> <p>64. Й.Штраус Увертюри до оперет «Летюча миша», «Циганський барон», «Ніч у Венеції», вальси, польки.</p> <p>65. Р.Штраус Симфонічні поеми «Дон Жуан», «Тіль Уленшпігель», «Дон Кіхот», Симфонія «Домашня»..</p> <p>66. Ф.Шуберт Симфонії № 1 Ddur, № 2 Bdur, № 3 Ddur, № 4 Трагічна», № 5 Bdur, № 6 Cdur, № 7 Cdur, № 8 h moll; частини з сонат для ф-но; вальси, серенади.</p> <p>67. Р.Шуман Симфонії 1 – 4, частини; 12 симфонічних етюдів; частини з сонат для ф-но; фантастичні п'єси для ф-но.</p> <p>68. Е.Ельгар «Енігма-варіації», «Елегія», «Серенада» для струнного оркестру.</p>
--	---

Технічне забезпечення	Бібліотечна нотна та науково-методична література, комп'ютерні мережеві засоби, облаштована аудиторія з роялем, аудіо- та відео прилади, інтернет.
------------------------------	--

Метод оцінювання	Кількість	Мінімальна оцінка в балах	Максимальна оцінка в балах
Залік	1		
Екзамен	6	60	100
Атестація	1		

Сума стартових балів та балів за екзамен/залік переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	дуже добре
74-81	C	добре
64-73	D	задовільно
60-63	E	достатньо
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Правила взаємодії	Політика навчальної дисципліни визначається положеннями ОНМА імені А.В. Нежданової щодо організації освітнього процесу.
Додаткова інформація	Силабус дисципліни «Спеціальний клас» оновлено на засіданні кафедри оркестрових струнних інструментів та оперно-симфонічного диригування (протокол № 10 від 01.07.2023 року), погоджено колегією забезпечення якості освіти (протокол № 3 від 03.07.2023), розглянуто на засіданні Науково-методичної ради (Протокол №6 від 03.07.2023) та затверджено на засіданні Вченої ради Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової (Протокол №14 від 04.07.2023).